ایکی بایلق

روسچه دن ترجمه ایدلدی

مترجم عبدالرحمن بن محمود العثمانی

اورنبورغ
محمد فاتح بن غلمان کریموف مطبعه سی
۱۹۰۶

ایکی بالیق

قره دڭزنڭ « سیری » دیو اسم بیرلکان‘ ساحلنده کچکنه گنه شهرده ایسکیدن بیرلی عبدالقادر اسملی یفك توقو-چی تورماقده ایدی.

مذکور یفك توقوچی‌نڭ خاتونی هم اوچ بالاسی بارایدی.

یفك توقوچی کوبدن بیرلی یفك ترقوب کوننی قیینلق برلان فقیرلك حالنده کیچرسه‌ده اوزینڭ تابغانینه بیك قناعت هم الله تبارك وتعالی حضرتلرینه شکرانه ایتوب عمر کچرمکده ایدی. مذکور یفك توقوچی بیك سلامت، هم بیك شاد بر آدم اولوب خاتونی هم بالالاری، حتی کورشیلری بونی سویمکده ایدیلر. بر کوننی عبدالقادر ایرته ایلان ترزه‌دن دڭزگه قاراغان ایدی. آکمزدن بونڭ کوکراگینه بر یلان بندی. اوشبو یلان بایلقغه

عبد القادرنڭ محبتی توشووی بولدی . نیچك بایلقغه عبد القادرنڭ محبتی توشدی . بونڭ اولـگی بختاری یوقغه چقدی . یفك توقوچی عبدالقادر هر طرفقه کیته تورغان وهر تورلی ماللر ایلان یوکلانکان پاراخودلرنی کوروب بیك قزقدی . حتی اوزینڭ یفك توقی تورغان قوراللری‌قولندن توشدی. آه شوشی پاراخودلرنڭ برسیگنه بنم ملـکمده اولسه ایدی دیوب ایته‌در ایدی .

شوشیلای عبد القادرنڭ یوراگینه بیك قاطی هم بیك آور بر طاش اوطردی ، کوزندن یلغه کبی یاشلر توگلدی .

عبد القادرنڭ خاتونی وبالالری بو حاللرنی کورکاچ خـاتونی ایرینه أیتدی : ای بنم سوکلی ایرم ! نه ایچون یغلیسون ، نیندایِن قضا ایرشدی سیکا ؟

یفك توقوچی شوشندایِن نچار آزغن اویلر اویلاغاننی کورکاچ خاتونندن اویالدی ، شوکا بنأ بر نیچه مینوتدن صوڭ جواب بیردی.

آه بنم سوکلی محبتلی خاتونم ! مین سینی بیك یخشی کییملر کیکانگنی کوره‌سم کیله‌در هم اوزمنڭ عزیز بالالرومنیده ، اوزم یفك صاتوب آلا تورغان شامل باینڭ بالالری کیکان کییمنی کیگانلرون کـوره‌سم کیله .

خاتون ــ آه ایرم ! ألله عقلـگدن شاشدگمی ؟ آندایِن آزغن اویلر اویلیسون ، آندایِن آزغن اویلرنی طاشله ! اشگنی شله ! دیدی .

خاتونندن یفك توقوچی عبد القادر شوشی سوزلرنی ایشتکاچ ، بیك آچیغلانوب قارادی ، همده خاتونی عبد القادرغه بیك یه‌مسز کـورندی .

چونکه خاتونینڭ اوستینه کیکان کییملری بیك ایسکی ایدی ،

ایکنچی کوننی قویاش چقغاچ عبد القادر اشینه اوطردی. لکن اویلاغانی همه‌سیده بایلقده‌غنه ایدی. بونك کوکرا گینه کونچیلك، قمسزلق شیکللی نچار خلقلر اورناشقان ایدی. عبدالقادرنك دوستی هم کورشیسی بولغان نان پشروچی، اورامنك ایکنچی یاغنده طورادر ایدی. عبد القادر بیگراك شوشی کورشیسندن کونلاشه‌در ایدی. چونکه کورشیسی نان پشروب نانلری بتون شهرده معتبر بولغانلق سبیلی، هر کشی رحمت اوقومقده ایدیلر. «نه ایچون الله تبارك وتعالی حضرتلری بکا قاراغانده بو مینم کورشیمه شولقدر رحیملی ایکان» دیو اویلی ایدی. بنم کورشمنك سرایلری تولغان ماللر ایلان، همده تلاکان وقتنده اوزینك دوستلرون چاقره، اما مینی فقیرلك باصدی، دیو عبد القادر ایته در ایدی یوقغه خاتونی وبالالری عبد القادرغه نصیحت بیره‌لر ایدی.

چونکه عبد القادرنك قمسزلغی اوزینه شول درجه غلبه ایتدیکه: حتی اشلرگه اوطورغان اورنندن طوروب اوزینك قورااللرون هم یفکلرون یرتوب قورااللرون تاشلاب هیچ نرسه آکلاماسدن یورتندن چغوب کیتدی. دگزگه کیلوب یتکان وقتنده چیت طرفقه کیته طورغان بر باراخودنی کوردی. عبدالقادر باراخودنك پریستانی یانینه باروب، بیلیت آلوب قای طرفقه کیته‌سون صوراماسدن اوّل کیلوب اوطردی. عبد القادر خاتونون وبالالرون اونتدی. عبد القادر ایکی کون وتون کیتکاندن صوك یراقدن جزیره‌نی کوردی. آورو وآرغان عبد القادر طوماتلی دگزده بارودن بلمکان یرده عمر کیچرونی آرتق کوردی.

شونك ایچون باراخودنك رئیسندن جزیره‌گه چغارونی اوتندی. باراخودنك باشلغی جزیره‌گه چغارورغه امر ایتکاچ عبد القادرنی کمه‌گه اوطرتوب جزیره‌گه چغاردیلر. جزیره‌گه چقغاچ عبدالقادر

هر طرفنی قایغواو بولغانی حالده قارادی . عبدالقادر چقغان جزیره بوشلق ، هیچ بر کشی آیاق باصماغان جزیره ایدی . عبدالقادر اوشبو اورنده قالاسی کیلمدی، آلغه‌راق باردی . هیچ بر طرفده شهر ، آول ، بنأ شیکللی نرسه‌لرنی کورمدی . بر آز بارغاچ یراقدن کوزینه بر طاغ کورندی، گرچه بیك آریغان بولسه ده طاغغه آشغوب آشغوب بندی .

طاغ نك باشنده بر بیك گوزل چیشمه‌نی کوردی . چیشمه‌نی کورکاچ بیك شادلاندی . چونکه آریغان هم صوصاغان ایدی . چیشمه یاننده بر طاشلانغان ، طاش صاوتنی کوردی . صاوتنی آلوب صونی ایچمکچی اولوب بر یونتقان ایدی . مونه عجب ! کسه سنده آلتون چالتره‌غانون ایشندی . قولون کسه‌سینه تغوب قاراغان ایدی . کسه‌سندن بر اوچ صاف آلتوننی چغاردی .

ینه صاوتغه صونی تولتروب ، اولگی کبی ینه کسه‌سنده آلتون بولغانون کوردی . جیندی وقت . شوشی عجب بولغان چیشمه‌نی اونوب عبد القادرغه کینارگه شوشی طاغ نك باشندن عبدالقادر بر شهرنی کوردی . شهرنی کورکاچ عبد القادر ینه بر مرتبه آلتونینی هم هیچ بها یتـکزمسلك صاوتینی قصوب بیلاب ، شهرگه روان اولدی .

عبد القادر شهرگه کرکانده کون کیچ اولغان ایدی ، شهرنك بیك یاخشی بایلرینك اویلرینه هیچ قمسزلانوب قارامی باشلاغان ایدی . چونکه عبد القادر شهرده برنچی درجه‌لك بیك یاخشی یورت صالدروسی معلوم ایدی . عبد القادر شهرگه کروب بر نومیرنك الك یوقارغی درجه سندن بر نومیر آلغان ایدی . عبد القادر هر طرفدن کیلـکان طاغ شیکللی ماللرنی کوروب عجبکه قالدی .

چونکه عبد القادرنك شوشندایین ماللرنی اصلا کورکانی یوق

ایدی. ماللر یاننده بیك کوب بایلرنك سویلاشوب اوطورغانلرینی کوروب عبدالقادر نومیرندن توشوب بونلر یانینه کیلوب سلام بیردی.

بو بایلر هیچ بر طانش بولمغان فقیر قیافتنده اولغان اجنبی بر کشی‌نی کورکاچ بیك عجبسنوب قاراب طوردیلر.

شول وقتده عبدالقادر بیك شادلانوب کوککه تابا قاراب کولدی.

چونککه شهرنك برنچی بایی اولاچاغی معلوم ایدی.

عبدالقادر شهردن برنچی درجه‌ده اولغان بر یورتنی صاتوب آلدی همده کوب خدمتکارلر هر تورلی بیك یاخشی آتلر طوتارغه باشلاغان ایدی.

عبدالقادر اوزینك اولکی خاتونون وبالالرون اونتدی گوزللکی ایلان مشهور اولغان شهرنك برنچی دیکان قزینی آلدی عبدالقادرنك صندوقینه آقچه‌لر یلغه‌دەغی صولرغه قاراغانده کوبراك آغادر ایدی.

شهرنك برنچی بایلری همده اك معتبر کشیلری عبدالقادرغه حرمت ورعایتده ایدیلر. شهر بایلرینك قزلری آه، گرچه الله تعالی حضرتلری شوشی چیت مملکتدن کیلکان کشیگه حلال جفتلککه نصیب ایلاسه ایدی دیو ایته‌لر ایدی.

عبدالقادرنك تاشلاب کیتکان خاتونی ایلان اوچ بالاسی کوز یاشلرون توککده ایدیلر. حضرت عزرائیل علیه‌السلام دنیاده بولغان راحتمزنی آلدی دیه یغلاغده ایدیلر.

عبدالقادرنك دوستی نان پشروچی یاخشوق سرمایه‌لی هم بیك طرش کشی بولسه‌ده، عبدالقادر کبی نان پشروچیده قمسزلقغه مبتلا اولدی. نان پشروچینك هنری یاخشیغنه فائده کیترور ایدی، نان

پشروچی هر کوننی قویاش چغودن اوّل کیبت آلدنده اش برلانگنه شغللنه ایدی .

نان پشروچی‌نلك دوستلری هم طانش بلشلری بارسیده نان پشروچیگه رحمت اوقومقده ایدیلر .
لکن حاضر نان پشروچی بیك کوگلسزلنوب اویلانوب یوری باشلاغان ایدی . همان بارور وقتنده الله تعالی حضرتلری بایلقنی بیرسه ایدی دیو عبادت ایلان مشغول ایدی .

بر وقتنی نان پشروچی کسه سینه قولینی طقغاچ عجبلانوب کسه سندن بر آلتوننی چغاردی ، اوشبو آلتوننی واقلانقان اولسه ده ینه کسه سنده شولوق آلتوننی کوردی . بو گارغه بیك عجبلانوب بوندن صوکره بیك شادلاندی .

چونکه نان پشروچی هیچ بتمی طورغان خزینه گه مالك بولغا نچیلغون بیك آچق بلدی .

الله تعالی حضرتلری نان پشروچیگه هیچ بتمی طورغان خزینه نی بیرگان بولسه ده اولگی هنرینی قویمدی . لکنده اولگی هنری ایلان معیشت قیلسه ده اولگی وقتده غی کبی شغللنمی ایدی . نان پشروچی الله تعالی حضرتلری نصیب ایلاگان آلتوننی خاتونینه بلدرمدی ، نان پشروچی حاضر اولگی کبی دوستلری ایلان سویلاشوب هم کولوب یورولرینی طاشلاغان ایدی ، اوزن اوزی بیك تکبر یورتمکده ایدی . نان پشروچی هیچ بر تونلع یوقلاماس اولدی . نان پشروچی اوزینك شهرنده طوره‌سی کیلمدی . چیت شهرگه کیتمکچی بولدی . بر تونمی خاتونی بالالری ایلان ایسانلشمسدن اول چغوب کیتدی .

دگز یانینه کیلوب یتکاچ ایرته ایلان کیته طورغان پاراخود غه اوطردی. برنیچه کونلر کیتکاچ عبدالقادر کیلـگان شهرگه توغری کیلوب شول شهرده قالدی. یفك توقوچی عبدالقادر کبی یورت هم باقچه صاتوب آلدی. اولـگی روشچه قویاش چغودن اوّل طوروویني طاشلادی. اش اشلی باشلاغان ایدی.

آه، بایلقنی اوّل مرتبه طاتیغاچ نیچك نملی کورندی. قویاش چغوب بیك اوزاق وقت اوتگاچ گنه طوره ایدی. یفك دن مرکب اولغان اورنندن برده طوره سی کیلمی ایدی. نان پشروچی قللری، جاریه لری، خدمتکارلری، بارسیده امرینه بوی سنوب تزلانوب گنه طورا لر ایدی.

یوقوسندن تورغاچ قللرینه بیك یاخشی خوش ایسلی صابونلر ایلان یوونغاندن صوك هر تورلی یمش لر، انواع تورلی نعمت ایلان چای اچادر. چایدن صوك قللرینه بیك یاخشی آلتون بیزا کلر توشکان یفك کیملرون کیترگه امر ایتوب، بیك یاخشی کیملر کیگاندن صوك بازارغه چغادر ایدی. بارچه سودا گارلر بونی کورگاچ بونك اولـگی کورشیسون یفك توقوچینی حرمتلاب آلغان کبی بونیده حرمتلاب آلالر ایدی. بازارده کوکلینه اوخشاغان هرنرسه نی آلوب یورتینه کیترگه قوشادر ایدی.

دوستی یفك توقوچی کبی شهرده بایلغی ایلان برنچی در جهده اولغان بر قزنی نکاحلنگان ایدی. نان پشروچی بالالری هم خاتونی دنیادهغی بزنك راحتمز بوغالدی دیو یغلامقده ایدیلر.

نان پشروچی بیك کوب وقتلر اوشبو شهرده یفك توقوچی عبدالقادر طورغانینی هیچ بامیدر ایدی. بر کوننی نان پشروچی دگز بوینده بر چای خانهده اوطورر ایدی. دگزنك صوالری اوقا شیکللی بولوب آغوب دولقنلری یارغه کیلوب برلـگانون سیر ایته در ایدی. نان پشروچی مینم فقیرلـگم اولدء شوشیلای آغادر ایدی دیو اوز اوزینه سویلیدر ایدی.

فقیر وقتنده نان آلوچیلر ایچون اشلیدر ایدم دیو ایته در ایدی. کینتدن نان پشروچی بر طاوشنی ایشتوب بیك عجبکه قالدی. واورننمدن سیکروب طوردی. کوردیکه یراقدن برکشی کیلا تیره یاغنده حسابسز قللر قارش اوچراغان هربر کشی یول بیرا، بونی کورگاچ نان پشروچی عجبکه قالدی. مذکورکشینك کیلـگانون عجبلانوب کونوب طوردی. مذکور کشی نان پشروچی نك یانینه اوطردی. همده نان پشروچی‌ایلان کورشوب سویلاشمهگه باشلادیلر. اوشبو کشی نان پشروچی‌نك کورشیسی یفك توقوچی ایدی، یفك توقوچینك اوستینه کیگان کیملری بارسیده آلتوندن بولوب، صقاللری اوزون هم قارهغه بویالمش ایدی. یفك توقوچی عبدالقادر نان پشروچینك شوشنداین بای بولغانلغون کوروب عجبسنوب مجلسگه چاقردی. نان پشروچی اوزینك اوّلـگی فقیر کورشیسنی اوشبو حالتده کورگاچ بیك قمسزلانوب بوگا بیك کونچیلانوب نی

اشلرگه ده بلمدی. کونچیلـکی اوزینه شول درجه غلبه ایتد یکم حتی یورتینه بیك قیونلاق ایلان قایتوب کردی.

نان پشروچی گوزل خوش ایسلی اولغان همده تورلی صایوری تورغان قوشلر، هم صالقون حوضلر آراسنده بولغان اورنینه یانهیچه بر قری یرگه یاتوب یوقلادی. قولاقلری ایشتماز توسلری آغار غان ایدی.

آش وقتی یتگاچ گوزل هم سوکلی خاتونی نان پشروچینی آش آشارغه چاقردی. دخی ایتدی ای بنم سوکلی زوجم! الله تعالی حضرتلری نلك بیرگانینه شکرانه قیل! نان پشروچی خاتونینه بیك قایغولی بولغانی حالده قارادیده أیتدی: خدای تعالی حضرتلری بیرگانماللر مبـکا نی گه کیراك مینم ایك فقیر اولغان همان آچلی توقلی اولغان کورشیم یفك توقوچی اسمی عبد القادر حاضر نیندااین بایغان آنك صندوقینه آلتونلر صو آقغان کبی آغادر ایدی. اما مینم صندوقیمه یاغمورتامچیلری کبی تامه در دیدی. نان پشروچینك خاتونی یغلاغان ایرینی نی قدر طنچلاندرمقچی اولسهده طنچلاندره آلمدی.

چونـکه یفك توقوچینك صاندوقینه آلتونلرصو شیکللی آغادر ایدی. اما بیچاره نان پشروچینك صاندوقینه آلتونلار برملاب برملابکنه توشهدر ایدی. بر کوننی کیچ نان پشروچی اوزینك کورشیسی اولغان یفك توقوچیغه قوناقغه کیتدی. یفك توقوچینك یورتینه کرگاچ عجبکه قالدی. یورتینك یاذشیلغنه، همده هر تورلی قیمتلی جهازلر ایلان طولدورلغانینه، آلتون هم کمش لامپا

لرینه، آق پیالادن اولوب بتون یورت اچینی یاقترته طورغان قندیللرگه. قویاش توشکاچ گویا یورتینك ایچنده ایکنچی بر قویاش بار کبی کورینه ایدی.

ایکی کورشی اوّلده اوزلرینك اولگی وقتلردن ایسگه توشروب بربرسینه ایکی کورشی اولك اوزلرینك اولگی وقتلرون ایسکه توشروب بربرسینه سویلی باشلادیلر.

نان پشروچی یفك توقوچیغه ایتدی: مونده هر نرسه ده یاخشی اما ناناغه نچار دیدی. یفك توقوچی عبد القادر بوگا قارشی ایتدی:

درست، نان بونده بر تورلیراك سینك نانگنی جنتده گنه آشاربز. آنك قاراووی یفکدن مرکب بولغان کیملروم همده یاتا تورغان اورونلروم سینك کیملریگه قاراغانده بر نیچه اولوش آرتق دیدی.

شوشی سوزنی یفك توقوچیدن نان پشروچی ایشتگاچ یوزینی هواغه کوتاروب قچقردی. ای ربم! نی ایچون بو کشیگه هیچ بر بها نیگز مسلك صاوت بیردك، نی ایچون میگا بر قزغانچ آلتون بیردك دیدی.

یفك توقوچی عبد القادر نان پشروچیگه ایتدی: ای دوستم! سین بو بها یتکز مسلك صاوتنی اوزیگه یقین توتمه، چونکه بو صاوت سینك قزغانچ همك هر کشینك توشه تورغان آلتون توگل بیت.

نان پشروچی عبد القادرنك صاوتینی آلوب قولینی بیك قاطی قصوب ایتدی: ای هیچ بتمی تورغان خزینه! سین مینم جانمدن

هم باشمدن ، کوزمدن قدرلیسون . شولایده بولساڭ مین سنی مرمره ایدانـگه تاشلاسام ایـکیـگه واتلاچه قسڭ . یفك توقوچی اوشبو سوزنی ایشتگاچ تیز اورنندن طوروب، نان پشروچینڭ قولندن آلدی .

نان پشروچی بونی کورگاچ بیك قاطی کولدی وایتدی: سینڭ بوصاوتڭ مڭـگیلك توگل بیت . یالغش، توشوب کیتسه، البته واتلاچق، اما مینم آلتونم دیو کسه سندن چغاردی . بو آلتوننی نیقدر بر سه‌گز واتلمیاچق دیو ایدانـگه برنیچه مرتبه آتوب بردی .

دیوانه سین! دیو یفك توقوچی نان پشروچیگه ایتدی: سین اوزکنڭ قرغانچ آلتونـگنی مینم قدرلی هیچ بها یتکز مسلك صاوتیمه قیاس ایته سن سینڭ آلتونـگنی نی قدر ایلا ندرساڭده همان شول بر آلتون، اما مینم صاوتیمه قاراب تورهمده عجبلان !
دیو صاوتینه شرابنی صالوب بر یوتقان ایدی کسه سی آلتون ایلان طولدی . نان پشروچی بونی کورگاچ بیك کونچیلاندی . هم نی اشلرگه ده بلمدی . یفك نوقوچی عبدالقادر ایتدی: ای فقیر نان پشروچی! نیچون شولقدر حسد قیله سن دیو کسه‌سندن آلتونلر چغاروب نان پشروچینڭ یوزینه آتدی . آچو نان پشروچینڭ یوراگینه اوت کبی قابندی .

نان پشروچی یفك طوقوچیغه ایتدی: خور بولغوچی یفك توقوچینڭ اوغلی آیـاغـکنی بنم باشیمه قویماقچی اولاسنمی؟

اولـگی فقیر وقتـکده مینم یورتمنڭ آلدینه کیاوب قرضغه

آقچه صوراغانـکنی اونندکمی ؛

یفك توقوچی عبد القادر نان پشر؛چیگه ایندی: اگرده اوزگنك آلتون آقچه‌ڭ ایلان فناغاتامه‌سك مینده سیگا بر آز باردم ایتیم. نیچك ؛

مونه مینم یورتمده اولغان بارلق کشیلر هم اوزم سینك کوما چگدن باشقه کوماچنی آشامیم. سین اوزگنك اولـگی هنریگه کرش. دخیده اوزمنك دوستلر یمه وطانش بایلریمه سنك نانك طاتلی ایکانون بلدریم آنلرده سنك نانـگدن آشاسونلر.

نان پشروچی اوشبو سوزنی ایشتکاچ آچووینه چدای آلمای اوطورغان اورندن سیکروب توردیده یفك توقوچینك بوغازندن طوتدی. آه، بدبخت خور فقیر اولغان یفك توقوچی! های الله! میگا بو کشینی اوشبو اورنده اوترماسکه صبرلق وبر!

مین بتون شهرده مشهور اولوب، همان بتون نان صاتوب آلا تورغان دوستلرومدن ماقتاونی ایشته‌در ایدم.

کورشیلرم مینی بارسیده هرمتلاب آلالر ایدی. اما سینی هیچ ایسگه توشرمیلر ایدی. مگر سینی ایسگه توشرگان کشیلر اوزگنك خاتونك ایلان بختسز بالالرڭنغنه دیدی.

نان پشروچی‌گه یفك توقوچی عبدالقادر ایتدی:

مین سینی واتارمن، حتی شول درجه‌گه ایرشرسگـکه قامردن بومشاق، اوتلی کومردن کیکان نان شیکالی اولورسك. سینك بهاسز آلتونك عقلـگدن شاشردی.

طاوش، قچقرش، صوغش، بتون یورتنك اچینه جایلدی.

خدمتکارلر ، قللر ، نی قدرلی بو ایکی دشماننی بر بر سندن آیرا
مز دیو طرشسه لرده بوقغه طرشدیلر .

آلتون بیزا کلر توشکان کیمملری ایکاوینکنگ یرتلدی ، طالاندی ،
دخیده بوزلری قوللری ایکوینکده جراحتلاندی ، نان پشروچینی
یاکاغنه یانا تورغان پیچ آلدنده طورغاندر دیو اویلارغه ممکن
ایدی .

شوش وقتلاغنه بو نلر نك بورتینك آلدندن شهرنك قاضیسی
اوتوب بارادر ایدی . طاوش ، قیچقرشنی ایشتکاچ اوزینك
خدمتکارلری ایلان بونلرنك یورتینه کروب حاللرینی تیکشروب
همده بونلرنك نیندایین کشی اولغانلرون ، نیچك بایغانلرون بلدی .

ایرته گوسن محکمه گه باررغه قوشدی .

ایکنچی کوننی ایکی دشمان محکمه خدمتکارلرینك آرتندن
محکمه گه باروب کردیلر . کیچه گی صوغشده آلغان جراحتلرینی یوتوب ،
شماروتوب بذررگه طرشسه لرهمیشه بلنه در ایدی . هر ایکیسی بخشی
آلتون بیزاکلر توشکان کیمملرینی کیگانلر ایدی .

بونلرنك اشلرینی بلورایچون قزغشوب کیلگان طانش بایلری ،
دوستلری ، یاقینلری بارسیده بار ایدی .

اوّلده بونلر بر بر سینی بیك دشمانلق ایلان قارامیچی مالغو
نغنه اولوب اوزلرینك اشلرون بیان قیلورغه کرشدیلر .

ایك اول نان پشروچی اوزینك کم ایکانلکینی و قایو
یرلك اولغانینی بلدردی . بوندن صوکره یفك توقوچیده اوزینك
احوالینی ، هم نیچك بایغانینی ایتدی . قاضی بونی بلگاچ یفك

توقوچیدن صاوتینی کوسارتورگه بیوردی. بفك توقوچی قویندن صاوتنی آلغاچ قاضی هیچ بها یتکزمسلك قیمتلی صاوتنی کورگاچ صوغه بانوب بارا تورغان کشینك قولی باوغه صوزلغانی کبی قاضینك ده قولی قمسزلق ایلان صاوتغه صوزلدی.

بوندن صوکره نان پشروچیدن آلتوننی ده صوراب آلدی. همان بو ایکی بهاینگز مسلك عجب نرسه گه قایسی آرتغراق دیو قارادیده ایتدی: اگر مین سزنی آچولغغه حتی اولوم درجه‌سینه یتگزگان نرسه لرکزنی سزگه قایتاروب بیرسام البته میگا قیامتده الله تعالی حضرتلری ایلان پیغمبرمز محمد علیه السلام حضرتلری قاشنده عذابغه مستحق اولورمن هم مستحق اولاچاغیمه شك وشبهه‌ایتمیمن. شوگا بناء بو ایکی نرسه لرگزنی کیری قایتاروب بیرمیچه بیت الماله قویاچقمن. قاضینك سوزلری اوشبو ایکی دشمانغه یاشون صوقغاندن آرتق سرایت ایتدی. قاضینك سوزلرینی ایشتگاچ بو ایکی عیبلی کشی اورنلرنده در در قالتری هیچ بر سوز سویلامسدن تیك طوردیلر.

آخرنده نان پشروچی چدای آلمیچه ایتدی: عدللرنك عدللرا کی بولغوچی قاضی حضرتلری زنهار وزنهار مینم آلتوننی همده ایپداشمنك صاوتینی بیرسا گزله دیو یالواررغه طوتندی.

بوقغه نان پشروچی ایلان یفك توقوچی قاضینك آیاغینه یقلوب قاضینك قارشیسینه تزلاندیلر. چونکه قاضی افندی طاش کوکللی تیمر قوللی کشی ایدی. بوندن صوکره بونلر یاخشیلق ایلان صوراغانده بیرمگاچ قاضینی در توری حقارت ...لر ایلان سوکارگه تو

تندیلر . همده قاضی غه ایتدیلر: اگرده بزنك نرسه لر مزنی بیر مسه گز البته سینك اوسنگدن خلیفه حضرتلرینه عرض نمه بازوب بیر ورمز دیدی لر .

نیك صوك بونلرغه اوزلرینك دوستلری اولغان تا تش بایلر ، یاقینلری آزراق قزغانوب قوتقا رورغه طرشوب یاردم ایتمدیلر .

بونك سببی نان پشروچی ایلان یفك توقوچینك بونداین بلا گه توشگانلرینه طانش بایلری قایدا اول یاردم ایتو بالعکس شادلانه لر ایدی . نان پشروچی ایلان عبدالقادرنك بایلغینه کونچیلانگان کشیلرگه بو کون راحتلك طوغان ایدی . قاضی بونلرنك سوزلرینك حق ایکانینی بلگاچ بیك آچیغلانوب ، خدمتکارلرینه بو ایکی کشینی حبس خانه گه آلوب کیتارگه امر قیلدی .

نان پشروچی ایلان یفك توقوچینی یر آستنده بولوب تر زه لری تیمر ره شتکه لنگان یوگش بر حبس خانه گه یابدیلر . حبس خانه ده قارانغی بولغانلغی سببلی آزغنه یاقتی توشه در ایدی . نان پشروچی ایلان یفك توقوچی اوزلرینك اولگی یفلدن مرکب بولغان اورنلر ینی ، خوش ایسلی اولغان چلملرینی ایسکه توشروب صالمدن مرکب اولغان اورنلرده یوقلی آلمادیلر .

بر آز تاك آنقاچ بیك آزغنه یاقتیلق بونلرطوره تورغان حبس خانه نك بولمه سینه توشکان ایدی . استینه یانده کشی یورگان هم یوزاقلر آچقان ، زابور لر آلغان طاوشلر ایشدلدی . کوب وقت اوتمدی بر قولینه صو ، ایکنچی قولینه ایکمك تونقانی حالده

حبس خانه نك رئیسی کیلوب کردی . هم یفك توقوچی ایلان نان پشروچیگه خطابا ایندی : سز الله تعالی نصیب ایلاگان نعمتلرگه شکرانه ایلاگز .

حبس خانه نك رئیسی اوشبو سوزلرنی ایتوب بترر بتر ماسدن اوّل اورامده آربه لر تاوشی ایشدلدی . یفك توقوچی ایلان نان پشروچی تیزگنه حبس خانه نك ترزه سنه باروب قارادیلر . نان پشروچی اوزینك گوزل وسوکلی خاتونی علیمه آبصطاینی کوردی . نان پشروچی بیك تیزلك ایلان اوشبو سوز لرنی ایندی : ای بنم سوکلی خاتونم ! بنم عمر منك قیمتی دیدی . نان پشروچینك خاتونی علیمه آبصطای زوجینه ایندی : مین سینی حبس خانه گه یابقاچ بیك قایغولو اولوب سینك حالـگنی تیکشرماگه کیلدم ، لـکن مین بیك آچق بلا مون سینی حبس خانه ده اوزاق توتماسلر ، سینی البته تیزلك ایلان یورتقه یباروررلر . مین اوزم سینك ایچون خوش طاتلی طعاملر حاضر لهدوم دیدی .

نان پشروچی خاتونینه ایندی : ای بنم سوکلی خاتونم ! مین اصلا یورتقه قایته آلمیمن ، قایتسامن اصلا اولـگی بایلقلرومنی کوره آلمام دیدی . بزنك ایك قیمتلی اولغان آلتون آقچه قاضی قولنده قالدی . بنم قولمده حاضر آقچه یوق ، راسخود ایچون قیمتلی نر سه لرمزنی صاتارغه کیراك . علیمه آبصطای بو سوز لرنی قورقه قورقه‌غنه ایشتدی . بواشلرنی فقط اوزینك بختسزلـگندن آڭلادیده ایرینه ایندی : ای قناعتسز ، بختسز ، قمسز ، فقیر ، تربیه ده

اوسمگان کشی ! مین اوزم بتون شهرده برنچی باینك قزی اولوب همده گوزللك جهتندن ده برنچی درجه ده اولغانمن ، اما مینم حاضر بارچه قیمتلی اصل طاشلروم جاریه لروم بارسیده بیل بولوب او چاچەق نان پشروچی خاتوندن بو سوزلرنی ایشتکاچ نی قدر طاشلاب کیتمه دیوب صوراسه‌ده علیمه آبصطای اصلا بونك سوز ینی ایشتمدی .

چونکه علیمه آبصطای فقط بونك بایلیغینه قزغوب زوجه اولوب تورغان ایدی . نان پشروچی بونی ایشتکاچ هو شسز اولو درجه‌سینه کیلوب یرگه یغلدیده بیك قاطی یغلادی .

بر آزدن اورامده ینه آربه طاوشی ایشتلدی . یفك توقوچی بونی ایشتکاچ تیز ترزه یانینه بارغان ایدی . اوزی نك خاتونی اولغان علیمه نی کوردی ، چونکه کامله احرینك ممسکه یابلغانون علیمه‌دن ایشتوب بیك آچق بلگان ایدی . یفك توقوچی عبد القادر اوزینك خاتونی کامله‌نی کورگاچ بیك شادلانوب کورشمکچی اولسه‌ده کامله کورشمدی .

ای فقیر تربیه ده اوسمگان یفك توقوچی سکا بایلق اصلا لایق توگل بیت مینی آلدادك مینده سینك بایلقکغه اشانوب آلدانوب یاش عمرمنی خراب ایتدم . یفك توقوچی بونی ایشتکاچ ای بنم سوگلی خاتونم مینی اصلاطاشلامه ! چونکه مین سینی یاراتام دیوب ایتسه ده اصلا قبول ایتمدی کیتدی .

بر نیچه مینوتدن صوك ینه کیلوب ایتدی : ای برتینسز فقیر یفك توقوچی ! قایك سینك صوشیکالی آقغان آلتونلرك هم بهایتگز

مملك صاونك ، آه ، سين نيندا ين بختسز !

شوشى ايكى حبس اولنغان كشيلر اوزارينى اوالده حرمتلاب اولوغلاب دورگان خاتونلرى ايلان قللر وجاريه‌لردن بيك خورلانغانلرون كورديلر . كينندان بولارنى خورلاغان قللرنك طاوشلرى بتدى ، چونكه قللر . جاريه‌لر بونلرنك خاتونلرى آرنندن يورتنده غى بارلق بايلقلرينى تالارغه كيتديلر .

بونلر خاتونلار كينگاچ بر بر سينه اصلا دشمان كوزى ايلان قاراميلر ايدى . بر آزدن كيچده بولا باشلادى . كيچ اولوب حبس خانه‌نك استينالرى قاپ قارانغى هر ايكى دشمان بيك قايغروشوب هيچ سويلاشمچه‌گنه اوطره‌لر ايدى . حبس خانه ده اولغان بو كشى اوزارينك قره دگز بوينده اولغان و طنلرينى هم خاتونلرى وبالالرى ايلان راحت عمر كيچرگانلرينى ايسگه توشروب بيك قايغروشديلر هم نيچك قزغانمچه عزيز بالالر مز ايلان سوكلى خاتونلرينى كينكانلرينه عجبلانوب حيران اولديلر .

بفك توقوچى عبدالقادر اى ربم ! ديو قچقردى ينه بر مرتبه سوكلو خاتونم ايلان بالالرومزنى كوروركه نصيب اولسه ايدى . نيچك مين آلارنى قزغانمچه تاشلاب كيندم .

نان پشروچى عبدالقادرغه ايندى : اى بنم دوستم ! مگا ينه ده اولگى وطنيمه قايتوب تملى نانلرومنى كوررگه نصيب اولور ميكان مينم نانلروم ده باشقه يرلرنك نانى كبى طاتسز توگل بيت . يفك توقوچى نان پشروچيگه ايتدى : مينم حاضرگى اوستمده كيگان كيملروم قارالغان بويالغان ، تابلا نغان يفكيده اوزم توقوغان يفك

شکللی توگل، مینم اوزم توقوغان یفـگم بولای نچار توگل ایدی. هر کم مینم توقوغان یفکمنی کوروب حیران قالورلر ایدی.

آه مینم خاتونم! میندن نان صاتوب آلغان کشیلردن مینی ماقتاغان سوزلرنی ایشتگاچ نیچک تـکبرلانه در ایدی.

همه مین ده نیندایین یاخشی اوزمنك کیبنمده صاتو ایته در ایدم. ای ربم! شوندایین راحت کونلرنی هم اوزمنك اولـگی وطنمنی کوررگه نصیب بولورمیکان، آه دوستم! یفك توقوچی بز بایلق آرتندن گنه یوروب بوحاللرگه توشدك. الله تعالی حضرتلری بزنی اوگراتمك ایچون بایلق بیردی. بو ماللر مزنی یاخشی اورنغه صرف ایته بلمدك. اسراف ایندك شونك سببلی اوشبو کونلرگه توشدك. الله تعالی حضرتلری بزنی اوگراندی.

دخی دوستم! بز بـحت هیچ قزغانمایـنچه بالا لرمز ایلان خاتونلر مزنی تاشلاب کیتدك، یا الله! ینه ده شول زوجه م ایلان بالالرمنی کـوررگه میسراولور میکان. حضرت عزرائیل جانمنی آلماسه ایدی.

بر آزدن حبس خانه نك ایشگی آلدنده یوزاق آچقان، زابو رلر آلغان تاوشلر ایشدلدی. کوب وقت اوتمدی قاضیده کیلوب کردی. قاضینك اوك وصول طرفلرنده جلادلر قلچ چیگوب یوریلر. مین سزگه بیك قایغولی خبر کیتردم دیو قاضی بیك آچولانوب بونلرغه خطابا ایتدی:

سز بایلقنی ألله نیندایین سخرلر ایلان أزلاب یورگا نـگز

ایچون خلیفه‌دن سزنی اوترورگه امر کیلدی، شولایده بولسه مین سزنی قزغانغانم سببلی اولمدن آلوب قالام، اوترتمیم. همده سزنی برنچی پاراخود اولگی وطنگزه أیلتور دیدی. شولای ایتوب ظالم قاضی افندی بو ایکی بیچاره‌لرنك مالرون تالاب اوزلرین اولمدن قوتقارغان کشی کبی اولوب حبس خانه‌دن چغاردی.

بونلر بو شادلق خبرنی ایشتکاچ بیك تیز حبس خانه دن چقدیلر. حبس خانه‌دن چقغاچوق تیز دگز یانینه باروب پاراخود دن اورن آلدیلر. شادلقلری شول درجه اولدیکه حتی اوزلرینك اولگی بای یورتلرندن بر آز قیمتلی نرسه‌لرون آلورغه اونتدیلر.

اوچ کون و اوچ تون صاغ سلامت خوفسز بارغاندن صوك اوزلرینك اولگی دگز بوینده اولغان وطنلرینی کوردیلر.

قویاش یاڤاغنه چغوب، دگز بویلرینی زینتلگان ایدی. یورتلرنك هم جامع شریفلرنك توبه لری آلتون کبی یالتره‌غان ایدی. پاراخود ساحلگه توقتاغاچ بونلر ایکی خاتون ایلان بر نیچه بالالرنی کورگاچ بیك شادلانوب کورشدیلر.

اوشبو خاتونلر ایلان بالالر نان پشروچی ایلان یفك توقوچینك بالالری ایدی.

عبدالقادر ایلان نان پشروچینك دوستلری، یاقنلری ده قارشی آلورغه توشکانلر ایدی. همده بر برسی ایله یغلاشه یغلاشه کورشکانلر ایدی.

ایرته‌گوسن نبچك قویاش‌چقدی‌عبدالقادر ایلان نان پشروچی‌ده اوزلرینك اشلرینه اوطردیلر . حاضر اشلرینك آورلقلرندن اصلا شکایت ایتمی باشلاغانار ایدی . شوشلای نان پشروچی ایلان یفك توقوچی اوزلرینك اولگی قمسزلقلرینی تاشلاب اوز آره طنچلق ایلان عمر کیچره‌لر ایدی . هم اوزلرینك آخر عمرلرنده بیك تیگزلك شادلق ایلان راحت یاشاب کچردیلر .

۱۹۰۶ سنه نویابر ۱۹ ده

صوك